

Hạ tầng giao thông phục vụ phát triển bền vững ở Việt Nam

NGUYỄN ĐÌNH HOÀ*

Tóm tắt: Hạ tầng giao thông có vai trò quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội và đóng góp vào phát triển bền vững. Mục tiêu chính của bài viết này là đề xuất các tiêu chí đánh giá và tính chỉ số hạ tầng giao thông phục vụ phát triển bền vững ở Việt Nam. Các tính toán cho thấy, chỉ số về hạ tầng giao thông phục vụ bền vững chỉ đạt mức 0,4678 (nghĩa là chưa đến 50% so với ngưỡng một thể hiện theo hướng phát triển bền vững). Nghiên cứu này tập trung đề xuất các tiêu chí và xây dựng chỉ số tổng hợp nhằm phân tích, đánh giá hạ tầng giao thông phục vụ phát triển bền vững ở Việt Nam.

Từ khóa: Hạ tầng giao thông, phát triển bền vững, Việt Nam.

1. Giới thiệu

Hạ tầng giao thông đóng vai trò quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội nhất là đối với chuyển đổi nền kinh tế của các quốc gia có thu nhập trung bình sang thu nhập cao (IMF, 2015; OECD, 2017). Tại Việt Nam, hạ tầng giao thông, cùng với phát triển nguồn nhân lực và cải cách thể chế, là một trong ba đột phá chiến lược để thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Phát triển bền vững đang là vấn đề được các nước trên thế giới xem xét giải quyết. Tại Hội nghị thượng đỉnh của Liên hợp quốc năm 2015, các nước thành viên đã thống nhất chung về Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững (SDGs 2030). Việt Nam đã cam kết thực hiện SDGs 2030 và được cụ thể hóa bằng Kế hoạch hành động quốc gia thực hiện Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững theo Quyết định số 622/QĐ-TTg ngày 10/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ (Thủ

tướng Chính phủ, 2017). Tại Hội nghị lần thứ 26 các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (COP26), Việt Nam đã có những cam kết mạnh mẽ đưa mức phát thải ròng về “0” (net-zero) vào 2050.

Hạ tầng giao thông phục vụ phát triển bền vững thông qua vai trò của hạ tầng giao thông. Để đạt các mục tiêu phát triển bền vững đòi hỏi có sự đóng góp của hạ tầng giao thông thông qua thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nhằm đóng góp vào giảm nghèo và tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản (y tế, giáo dục). Ngành giao thông vận tải là một trong những ngành kinh tế phát thải đáng kể khí nhà kính, việc giảm phát thải khí nhà kính và ô nhiễm môi trường góp phần vào thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững ở Việt Nam.

Phát triển hạ tầng giao thông và theo đuổi các mục tiêu phát triển bền vững là những vấn đề quan trọng tại Việt Nam. Bài viết tập trung nghiên cứu hạ tầng giao thông phục vụ, đóng góp vào phát triển bền vững tại Việt Nam.

* Viện Kinh tế Việt Nam